

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Csapataink visszafoglalták Csernovitzot

Galicia és Bukovina felszabadítása előrehalad — A németek bombázzák Varsó külső erődeit — Negyvenkettes mozsárágyuk a török hadihajókon — Zeppelin az angol tengerpart fölött — Elkecsereedett csaták a francia és a belga part mentén

Debrecen, október 22.

Nincs megállás abban a lelkesedéstől gyorsított előnyomulásban, amelyet az osztrák-magyar hadsereg az ellenségtől megförtöztötterületek megtisztítására október első napjain megkezdett. A hivatalos jelentések föltárták előttünk azokat a rettenetes sulyos nehézségeket, amelyek galíciai offenzívánk előtt állanak és mégis: minden nap új sikereket, nagyszerű eredményeket hoz katonáinknak, akik előtt véresen dől le minden akadály. Ma Csernovitznak, Bukovina fővárosának felszabadulását jelentik távirataink s egyidőben a galíciai várszerű harcokban elért újabb győzelmeinket, amelyekről a visszafoglalt területek megnevezésén kívül az orosz foglyok újabb ezrei s a zsákmányolt ellenséges fegyverek tömege szolgáltatnak örömteljes bizonyítékokat.

Csernovitz elfoglalásával szinte teljesnek tekinthetjük Bukovina fölszabadulását. A vezérkar tegnapielőtti jelentése — emlékezzünk rá — Sereth városának visszahódításával adta tudtunkra, hogy Bukovinában is folyik az oroszok visszaszorítása és két nappal később a 45 kilométernyire északra fekvő tartományi fővárost szintén birtokukba vehették törvényes urai. Magyarország északkeleti vármegyéi után tehát a monarchia legkeletibb tartományából is kénytelen volt kivonulni az orosz sereg, amelynek helyzete napról-napra kedvezőtlenebbre fordul. Azok a hadoszlopaink, amelyek a kárpáti szorosokból és Bukovinából előnyomulva kergetik az ellenséget folyton észak felé, a San folyótól keleti irányba haladó csapattesteinkkel egyre szorosabbá kovácsolják az orosz körül a halálos acélgyűrűt.

Feljebb, a lengyelországi harcmezőn is kedvezően alakul a szövetséges osztrák-magyar és német seregek helyzete. A hivatalos német jelentések ugyan hallgatnak még róla, de a cenzurán átbocsájtott magánjelentések hírül adják, hogy a németek megkezdték Varsó külső erődeinek bombázását. Nagyon rövid idő alatt teljesen áttekinthető lesz a helyzet az oroszlengyelországi hadiszíntéren is, ahol a világháború legnagyobb csatája fog eldőlni. Bizonyos, hogy az orosz hadvezetőség kolosszális haderőt vonultat fel ide, de mégsem akkorát, hogy a szövetségesekkel szemben

tulsulyra tehesen szert. Az a terrorisztikus magatartás, amelyet Oroszország és barátai a háború kitörése óta tanusított Törökországgal szemben, napról-napra közelebb hozza a háborút Törökország és az entente között s így Oroszország jelentékeny erőket kénytelen készen tartani a törökkel való mérkőzés esetére. Mert tudnivaló, hogy Törökország nagy-szerűen felkészült a háborúra s a félelmetes erejének tudatában bátran néz szembe az

oroszszal, meg az angollal, akik annyit csal-ták és lopták a multban.

A nyugati hadiszíntéren folyik az elkecsereedett csata a belga és a francia tengerpart mentén. A németek heves harcokban nyomulnak Düinkirchen és Calais ellen, hogy le-sujtsanak a franciákra és megtanítsák Angliát, amely egyik kikötőjében már megkapta az első Zeppelin látogatását.

Távirataink itt következnek:

Csernovitz visszafoglalása

Bécs, október 22. (Magyar Távirati Iroda.) Az osztrák-magyar csapatok e hó 20-án éjjel tizenegy órakor bevonultak Csernovitzba, melyet az oroszok kiűrtettek. Csernovitz lakossága örömmujongással fogadta csapatainkat és virágokkal borították el katonáinkat. A Gerovszky-testvérek már 18-án elmenekültek Csernovitzból.

Galíciai offenzívánk állandó sikerei

Budapest, október 22. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) Hivatalos jelentés. Kiadott ma délben, érkezett délután 4 óra 45 perckor.

A Strwiaz mindkét partján folyó harcokban már sikerült a folyótól délre eső területen is támadásunkat előbbre vinni. A terepet uraló 668-ik háromszögelési magassági pontnál, Stary-Sambortól délkeletre az ellenségnek két egymás mögött levő védelmi állását elfoglaltuk. A jelzett helységtől északnyugatra sikerült harcvonalunknak a Starosoli-i műúthoz közelebb jutni.

Az eddigi jelentések szerint a legutóbbi harcokban 3400 oroszot, köztük 25 tisztet ejtettünk foglyul és 15 gépfegyvert zsákmányoltunk.

Előcsapataink bevonultak Csernovitzba.

HÖFER vezérőrnagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

Varsó bombázása

Berlin, október 22. A német és osztrák-magyar előnyomulás Varsó felé kedvezően áll.

Berlin, október 22. A lapok jelentik, hogy csapataink Varsó külső erődvonalát bombázni kezdték.

Galíciai harcaink német világitásban

Berlin, október 22. Az osztrák-magyar csapatok október 19-én Galiciában Chyrow-nál és Przemyslnél az oroszokra rendkívüli veszteséges csatákban jó eredményeket értek el. Elfoglalták azokat a magaslatokat, melyek a Lembergbe vezető utat uralják. Még jelentősebb az osztrák-magyar előnyomulás a jobb szárnyon. E hadállás bevételének jelentőségét az a tény emeli, hogy szövetségeseink tovább keletre a Stryj és a Swica völgykatla-

nain keresztül hatolnak előre s az oroszokat maguk előtt kergetik. A Starv-Sambor melletti és a magaslatokon levő hadállások elfoglalása következtében az orosz balszárny teljesen visszaszorult támaszpontjától, a Kárpátok hegységétől.

Az osztrák-magyar jobbszárnynak ezek a vállalkozásai nem tartották vissza szövetségeseinket attól, hogy észak felé is serényen folytassák offenzívájukat. E célból átlépték Jaroslaunál a Sant és megszállották a Jaroslautól keletre fekvő magaslatokat. Mivel Jaroslau északra fekszik Lemberg-től, természe-

és meg-
ős kato-
elenként
ecske je-

mset

czimén,
gsebesüll
katonák

képét

melyk vá-
faluba való
esett el. —

5. Allérért.
tömlötesen
előleges be-
Papp M. 15
Debrecen,
7. sz. I. em.

szabályzat

ik bármilyen
phatók a ki-
n.

nánc

egrendelhető
s Kronovitz
-u. 49.

pró tanonc-

ból való fin
azonnal föl-
chenyi-u. 39.

ladó

n lakható 3
s villanyvilá-
rttel. Széche-
röss Lajos-u.

ur papiros

kiadóban.

IOSSY

ombházár

onságok

elezek

ÁRA

folytán

ek K 3:60

6:—

7:—

5:20

gáns, mo-

losó árak

NOVITZ

AN

TCZA 49.

MAK

égben meg-

ideje, hogy

ai hajtására,

ldi kiültetés-

beszerezzük.

fyogyasztók-

ÁNÁL

- UTCA.

tes volt az oroszoknak az a heves kísérlete, hogy az osztrák-magyar csapatok elővédjét a folyón túlra visszavessék. Ez a kísérlet teljesen meghiúsult, a további támadások azonban ez állás ellen mégsem maradhatnak el, mert a San folyón való átkelés után a Visztula keleti partján Ivangorod és Varsó felé vezető úton nincs többé természetes akadály.

A *Vossische Zeitung* haditudósítója, aki maga is jelen volt az ütközetnél, konstatálja az osztrák-magyar csapatok nagyszerű haladását és kiemeli az oroszok kétségbeesett ellenállását.

A németek harcai az oroszok ellen

Berlin, október 22. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállásról október 22-én délelőtt jelentik:

Az északkeleti csapataink részei a hátráló ellenséget Ossowiec felé követik. Több száz fogoly és gépfegyver jutott kezünkbe.

Varsónál és Lengyelországban tegnap a legutóbbi napok eldöntetlen küzdelmei után nem volt harc. A dolgok ott még kialakulóban vannak.

Przemysl ostroma

Rédl árulása és az oroszok

Nagyvárad, október 22. Egy honvédszázados, aki Przemysl várában tartózkodott az ostrom elejétől fogva s aki három nappal ezelőtt érkezett sebesülten Nagyváradra, egy újságíróknak elbeszélte Przemysl ostromának történetét:

— Przemysl várát több ezer gyalogos katona és kétezer ágyú védelmezte. A legnagyobb szerencse volt, hogy Rédl ezredes annak idején elárulta az erődök tervét, mert az oroszok e szerint intézték a támadásokat, holott a védelmi terveket azóta teljesen megváltoztatták.

— Amint az ellenség addig haladt, hogy a várat hatvan kilométernyi kerületben körülkerítette, a hősies őrség is megkezdte a maga munkáját. Éjszakánként azzal foglalkoztunk, hogy aláaknáztuk a vár külső erődjeinek területét. Nyolc-tíz sorban egymás mögött szeges drótsövényeket helyeztünk el a földön. A drótsövényeken különböző távolságokra bombákat raktunk, amelyek úgy voltak megkonstruálva, hogy a drótsövények erősebb feszítésére azonnal explodáltak. Míg a védősereg egyrésze az aknák leadásával volt elfoglalva, azalatt a többiek sem pihentek. Kétezer ágyú félelmetes ércorka folytonosan ontotta a halált a közelebb-közelebb merészkedő ellenségre, közben pedig Tamásy Rezső altábornagy vezetése alatt kirohásokat csináltunk a várból és irtózatossá tettük a vittünk véghez az ellenség soraiban.

Egy napon az oroszok, akik már közvetlenül a vár alatt állottak, végső elszánt rohamot intéztek a vár ellen. A roham útja az aláaknázott területeken vezetett keresztül. Dimitriev Ratko tábornok mindenáron a vár lábai elé akarta teríteni a monarchia legerősebb várát. A roham leirhatatlanul borzalmas eredménnyel végződött az oroszokra. — Az orosz gyalogság előretörése közben száz és százszámra robbantak fel a bombák. Ezer-számra repültek a levegőbe az oroszok, akiket egyidejűleg kétezer ágyú gyilkos tüze pusztított a várból. Azt a rettenetes pánikot, amely a halál ilyen rémséges aratására kitért az ostromló oroszok soraiban, lehetetlen leírni. Az egész ostromló sereg megbomlott. A lötválon belül levő ellenség kusza sorokban rohant vissza és megbontotta a mögöttek le-

vő sorokat is. Futott visszafelé az egész ostromló sereg, otthagya ágyút, municiót mindent. A megérkezett felszabadító osztrák-magyar seregek már csak a visszavonuló ellenség üldözése jutott feladatául.

A francia harctérről

Berlin, október 22. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállásról október 22-én délelőtt a következőket jelentik:

A harcok az Yser-csatorna mentén még folynak. Tizenegy angol hadihajó támogatta az ellenséges tüzérseget.

Dixmuydentől keletre az ellenséget visszavertük. Ypern irányában is csapataink eredményesen nyomultak előre.

Lilletől északnyugatra a harcok nagyon elkeseredettek voltak.

A Thiaucourtól délre fekvő magaslatok ellen Toul irányából intézett heves támadásokat, a franciáknak rendkívül súlyos veszteségeket okozva, visszavertük.

Kétséget kizáróan megállapítást nyert, hogy az angol tengernagy, aki az Ostende előtt levő hajórajt vezényli, bombázni akarta Ostendét is és ettől a szándékától a belga hatóságok csak nehezen tudták eltéríteni.

A németek előnyomulása Dünkirchen felé

Rotterdam, október 22. (Magyar Távirati Iroda.) A német hadsereg több utvonalon közeledik Dünkirchen felé. A lakosság elmenekült a városból.

Kopenhága, október 22. A szövetségesek állást foglalnak Dünkirchennél. Egy száz főnyi angol tengerészcsapat, amely a belgák visszavonulását fedezte, Ostendénél erős német hadállással van szemben. A belgák Boulogne irányába vonulnak.

Az Ysernél és Ypernnél

Berlin, október 22. A *Localanzeiger* a következő cenzurázott jelentést közli Genf-ből: A belgák ellenállása az Yser folyó védelménél szenvedett veszteségek folytán szemmel láthatóan gyöngül. A franciák elismerik a németek hallatlan harci energiáját az egész vonalon, amely az ellenfél lehető legnagyobb erőfeszítését teszi szükségessé.

Berlin, október 22. Hollandok, akik autón jöttek Ypern mellől egy faluból, beszélnek, hogy Ypern környékén francia és angol csapatok heves harcot folytatnak a német gyalogság ellen. Minden irányból Ypern felé tolták előre a csapatokat.

A belga királyi pár

Rotterdam, október 22. A *Nieuwe Rotterdamsche Courant* jelenti Havreból 19-ikéről: A belga királyi pár és a belga miniszterelnök a belga hadsereg közelében tartózkodnak.

Tirpitz államtitkár Antwerpenben

Berlin, október 22. A kopenhágai *Politiken* párisi levelezője, Tirpitz államtitkár antwerpeni tartózkodásából arra következtet, hogy előkészületek tétetni aziránt, hogy a németek a csatornán való operációik számára tengerészeti bázisul rendezzék be a várost.

Churchill mosakodik

Berlin, október 22. Churchill tengerészeti miniszter védekezik a súlyos szemrehányások ellen, amelyekkel őt Antwerpen eleste miatt illették és kijelenti, hogy tengerészcsapatokat kellett Antwerpenbe küldeni, mert várszolgálatra alkalmas csapatok nem állottak rendelkezésre.

Rotterdam, október 22. Churchillnak azon kijelentésével szemben, amely szerint Antwerpen fölmentése tervbe volt véve, de különböző okokból és szempontokból ez a terv nem valósulhatott meg, a *Times* katonai szakértője úgy nyilatkozik, hogy a fölmentési tervet olyan csalódás hiúsította meg, amilyen gyakran elő szokott fordulni mindenütt, ha a hadműveleteket szövetségesek dolgozzák ki együtt. A *Times* szakértője az antwerpeni német csapatok erejét 45—60,000 főre becsüli. Nem ostromolhatták a várost, hanem egy szektor ellen támadtak és keresztültörték azt. Ha a szövetségesek Gent és Mecheln között 150,000 emberrel megtámadták volna a németeket, akkor be lehetett volna várni ennek a támadásnak az eredményét. Angolország kész lett volna ebben közreműködni és e célból készen is tartott csapatokat. „De mások (ezalatt a franciák értendők) az utolsó pillanatban nem tudtak segíteni bennünket. Kétségtelen, hogy erre súlyos okok voltak és biztosra vehetjük, hogy ez nekik éppen úgy csalódás volt, mint nekünk.” A fejtegetések azzal zárulnak, hogy az angol hatóságok semmit sem vethetnek önmaguk ellen és hogy a vereségek miatt egy minisztert sem szabad fölládozni.

Zeppelin az angol part fölött

London, október 22. A *Daily Telegraph* jelenti, hogy az Északi-tengeren Harwich angol kikötő felett egy Zeppelin kémelte az angol flotta mozdulatait. Egy angol torpedóvadász-hajó ágyúval lövöldözött a Zeppelin felé, ez azonban elmenekült.

A porta fittyet hány az angol tiltakozásra

Konstantinápoly, október 22. — (Magyar Távirati Iroda.) Az angol kormány a portánál felszólalt az ellen, hogy a török hadihajók nemet katonák teljesítenek szolgálatot. A porta azt válaszolta a tiltakozásra, hogy ez tisztán Törökország belügye.

42-esek védik a Dardanellákat

Konstantinápoly, október 22. (A sajtó-albizottság által engedélyezve.) Megbízható hírek szerint Németországból négy kolosszális mozsárgyut vittek Törökországba, ahol a Dardanellákban levő négy hajóra állították a negyvenketteseket.

Az „Emden“ pusztítja az angol hajókat

London, október 22. (A sajtó-albizottság által engedélyezve.) Az admirális közli, hogy az „Emden“ német cirkáló elsüllyesztette a „Chilka“, „Toilos“, „Beumore“, „Clan grand“ és a „Ponrabbel“ angol gőzöket, továbbá letoglalta az „Oxford“ angol gőzöst.

Háborus hangulat Szófiában

Bécs, október 22. A *Südslawische Korrespondenz* jelenti Szófiából: A macedóniai bolgárok kínzása állandóan foglalkoztatja a bolgár sajtót. A lapok követelik, hogy a bolgár hadsereg minden tétovázás nélkül vonuljon Nis ellen és fölháborodással állapítják meg, hogy Oroszország hivatalos formában állította azt, hogy Bulgária bandákat küld Macedóniába, holott Oroszország nagyon jól

tudja, hogy a macedóniai fölkelések csak a féktelen szerb terrorizmus következményei. Aki valaha is kételkedett Oroszországnak Bulgária iránti valódi érületében, — mondja a hivatalos *Kambana* — annak ismét alkalma van látni, hogyan áll Oroszország minden körülmények között Szerbia oldalára. A bolgár türelem azonban a végéhez érkezett.

Olasz hang Anglia ellen

Berlin, október 22. A *Vittoria* című római lap erősen állást foglal az angol uszítások ellen. Anglia gyengesége most le lesz leplezve. *Anglia háboruja nem Olaszország háboruja.* Anglia maga viseljen háborút és győzzön, ha tud. A turini *Stampa* vezércikke azt mondja, hogy a háborus helyzet annyira bonyolult, hogy az olasz népnek és kormányának önmegtartóztatása és gondja érthetőnek látszik.

A Dankl-hadsereg ismét Oroszországban

Egy katonatorvos tábori levele

Kishitiek és kétségbeesett kávéházi hadi tudósok még soha nem temettek el annyiszor hadsereget, mint *Dankl* pompás ezredeit. — Most aztán cáfolhatatlan dátummal, a *hadsergeli cenzura pecsétjével ellátott tábori levél* ad hirt erről a seregről, nemcsak kétségeket eloszlató, de őszinte és szép örömhirt.

G. J. dr. tartalékos segédorvos irta Nagyváradon lakó szüleinek ezt a páratlan érdekességű harctéri levelet:

Drága jó Szüleim!

Éjfél felé egy kiüritett kastély konyhájában ülök, ahol *Hilfplatzunkat* rendeztük be s a sebesülteket várom. Mellettem a szalmán legkedvesebb emberem, R. főhadnagy fekiúdt átlőtt lábbal és bent a szobákban többen is heverésznek még. — Odakünn szakadatlanul bömböl az ágyu s ropognak a fegyverek. Embereink teljesen komplett ellenséges csapatokat kísérgetnek errefelé, amelyek itt-ott az elhagyott házakban kerestek buvóhelyeket előlünk.

A csapataink mostani állása annyira érdekes, hogy az én hiányos stratégiai ismereteim mellett is fölkelti érdeklődésemet. Három napja ugyanis, hogy a nyomában vagyunk az ellenségnek és végre ma este értük el az utolsó fenyőerdő szélét, ahonnan *puskavérsnyire* vagyunk az orosz határtól.

A naponta már megszokott kisebb-nagyobb csatározások után csak ma találtunk nagyobb ellenállásra, amelynek a megsemmisítésére igen érdekes a terv. Eddig igen jól állunk s remélhetőleg sikerülni is fog a terv keresztülvitele, amiben sokat segít az egész legénységgel ma közölt helyzet.

Dankl ma délután 3 órakor átkelt hadsergével a *San folyón* és ezzel ismét elérte az ellenség országát, ahonnan pár hét előtt látszólag minden ok nélkül, szomorúan jöttünk vissza és lehorgasztott fejűvel hagytuk ott a vértől megáztatott csatateret.

Az előnyomulás hírére ismét kigyultak a szemekben a lelkesedés örömtüzei és ismét fellobbant a reménység, hogy ennek a sokat átélt hadseregnek, amelynek minden tagja végigszervezte a visszavonulást szomorú óráit a győzelmek után, most ismét szabad diadalmas előnyomulásról álmodnia.

A kastélyban, ahol segélyhelyünket tartjuk, mindenki lefeküdt már s a legénységünk

meg a biztonsági posztok felett én vettem át a parancsnokságot. Jelenleg is *egy csapat fogolylyal vesződöm*, akiket tovább szállítottak most befelé. Különben ma este már eddig is több száz foglyunk van és egész orosz századok önként teszik le a fegyvert, megadva magukat.

A mi gyors, szinte óránkénti előnyomulásunknak okát nem tudja itt senki sem megmagyarázni. Én már szinte azt hiszem, hogy Oroszországban nagy forradalomnak kell lennie és talán ezért vonták vissza az oroszok csapataikat, vagy valami nagy stratégiai fordulat történt, amit nem is sejtünk.

A harmadik örömhír, hogy holnap szünnap van, addig azonban *ki kell verni az ellenséget teljesen ebből a határvárosból, sőt a határon is át kell őket üzni.* Remélem, hogy reggelig sikerül ezt elérni, mert amint a negyedóránként érkező jelentések mondják, egyre előre megyünk. Én azonban itt maradok a *Hilfplatz* zsal s majd azzal megyek tovább.

HIREK

*

— Másfél milliárd márka porosz hadihitel.

Berlinből táviratozzák: A porosz országgyűlés ma *Delbruck* indítványára *másfél milliárd márka hadihittel* szavazott meg.

— Az érdekképviseletek közös bizottsága ma délután ülést tartott a kereskedelmi és iparkamara helyiségében s megbeszélte azokat az intézkedést igénylő ügyeket, melyeket a napi élet a háborus viszonyokkal kapcsolatban felvetett. Szóba kerültek a külföldi követelések érvényesítésének kieszközölése, a külföldi közvélemény tájékoztatása, a élelem-drágaság a piacokon, a moratórium elleni részleges helyi panaszok, a só- és szénkérdés, a hadseregszállítások s azokban a kisipar részletése, a szánkótalpak, szíjgyártó cikkek, hevederek, lábbelik szállítása, a katonaság Nagyváradra helyezésétől szóló hír. Különösen élénk panasz tárgya volt a liszt- és petróleum szinte elviselhetetlen megrágulása. Ezekre nézve a kamarát kérte fel az értekezlet, hogy erélyes lépéseket tegyen. — Szintugy közvetítő lépésre kérték fel a kamarát a hadi hitelbankoknak az északkeleti ország részben való gyors életbeléptetése érdekében, valamint felkérték annak a kérdésnek előkészítésére, hogy a harcra utazó vidékek és környezetük miként nyerhetnének a moratórium alatt kivételesebb elbánást.

— A debreceni iparfelügyelőség új vezetője. A debreceni iparfelügyelőség vezetésével a kereskedelemügyi miniszter ideiglenesen *Gans Géza* budapesti kir. ipari segédfelügyelőt bizta meg, kitérve a megbízás tartamára Debrecenbe áthelyeztet.

URANIA

Debreczen legnagyobb, legelőkelőbb mozgója
EGYHÁZ-TÉR. — TELEFON 12-51.

Pénteken Szombaton Vasárnap
október hó 23-án, 24-én, 25-én

AZ ÁRNYHERGEG

Hatásos társadalmi dráma 4 felvonásban. Művésziesen színezve.

II A HÁBORU ESEMÉNYEI II
Aktuális mozgófénykép felvételek a mai világháborúból.

Maxi az akasztófán. Kacagató jelenetek. Előadja Max Linder.
Katalonia tengerpartján. Természeti szépségek A hevesvéri ifjú. Bohózat.

Előadások este 6 órától éjjel 12-ig folytatódólag bemenettel.

Rendes helyárak. Bérletjegyek érvényesek.

Szombaton — Vasárnap
d. u. 3 órától 7 óráig félhelyárak 7 órától rendes helyárak.

— **Egy hajduböszörményi tanár hősi halála.** A hajduböszörményi református Bocska-főgimnázium igazgatótanácsa és tanári kara által kiadott gyászjelentésből vesszük a hirt, hogy *Marschalkó Gusztáv*, a hajduböszörményi főgimnázium jeles és ügybuzgó tanára, Hajduböszörmény város képviselő-testületének s Hajduvármegye törvényhatósági bizottságának tagja, mint a debreceni 3-ik honvéd gyalogezred tartalékos hadnagya Zimonymán folyó hó 12-én kapott súlyos sérülése következtében folyó hó 19-én este 8 órakor 40 éves korában Ujvidéken meghalt. A hősi halált szenvedett érdemes tanár holttestét Hajduböszörménybe szállították és ma délután fél 3 órakor a református templomban megtartott ima után temették el óriási részvét mellett.

— **Hadfelszerelési cikkeket kisajátítani is szabad.** Minthogy szörványosan előfordult, hogy egyes cégek és hadseregszállítók, viszályba a háborus állapottal, egyes árucikkek árát aránytalanul megrágították, a hadügy-miniszterium az összes érdekeltekkel közölt leiratával fölhevítve a hadseregszállítók figyelmét arra, hogy a hadfelszerelési cikkek, a mennyiben ennek szüksége fenforog, a kivételes törvények alapján is beszerezhetők. A katonai parancsnokságok sürgős esetekben a politikai hatóságokhoz, illetve a községekhez is fordulhatnak és a szükségelt cikkeket a szállítóktól kisajátíthatják.

— **Az iskolák megnyitása.** A debreceni református főgimnáziumban a tanítást október 26-án, hétfőn újra megkezdik.

Az állami reáliskola igazgatósága tudatja a tanuló ifjúsággal, hogy az iskola megnyitott és hogy a rendes tanítás már csütörtökön délután megkezdődött.

Az izr. polgári leányiskola növendékeinek ezuton hozom tudomására, hogy a tanítás f. hó 25-én, vasárnap reggel 8 órakor ismét megkezdődik. *Abelesné* igazgató.

A helybeli statusquo izr. elemi iskolában a tanítás f. hó 23-án veszi kezdetét. Az igazgatóság.

Az ágost. hitv. evang. elemi iskolában a tanítás ma, pénteken reggel 8 órakor újra kezdődik, amit az érdekeltek szülőiknek azzal a kérelemmel hozok szives tudomásukra, hogy gyermekeiket a jelzett időre az iskolába küldeni sziveskedjenek. Debrecen, 1914. október 22-én. *Materny Lajos* iskolaszéki elnök.

A Kereskedelmi Tanintézet következő tagozataiban: felső kereskedelmi iskola, női felső kereskedelmi iskola, egyéves női kereskedelmi szaktanfolyam és polgári fiúiskola a rendes tanítást f. október hó 26-án, reggeli 8 órakor az ismeretes órarend szerint megint megkezdjük. Az igazgatóság.

A kereskedő-tanonciskolában a rendes tanítás f. október hó 26-án, hétfőn kezdődik meg, még pedig hétfőn délután 2 órakor az előkészítő és az alsó osztály tanulói, október hó 28-án, szerdán délután 2 órakor a középső és a felső osztály tanulói tartoznak megjelenni. A tanítás napjai: hétfő, szerda, csütörtök, péntek, vasárnap, a tanulókkal közlendő órarend szerint. Felkérjük a kereskedő-főnököket, hogy még be nem irt tanulóikat mihamarább beírassák. Az igazgatóság.

— **A hősök a mozivásznon.** Mióta a magyar haza derék fia a vad szerbiai földön és fent, a galíciai mezőkön, orosz tájakon vivják ellenségeinkkel a mostani világháború legnagyobb küzdelmét, azóta gyakorta látunk katonatemetést Debrecenben. A szomorú halottaskocsi előtt katonák mennek csendesen, apró léptekkel és a járókelők megilletődve állnak meg egy pillanatra a gyászmenet előtt. Arra gondolnak, ki lehet a hős, aki hazájának védelmében halt meg? Ugy érzik, hogy szeretnék látni az alakját, elszánt tekintetét, a bátorságtól csillogó szemét... hiszen értük küzdött, értük halt meg... Erre gondolt az Uranus igazgatósága akkor, amidőn annak az eszmének megvalósításán fáradozik, hogy a debreceni hőskéket, akik nem régen még itt jártak ebben a városban, itt éltek közöttünk, megismertesse velünk. Az Uranus igazgatósága módot nyújt a debreceni közönségnek

arra, hogy ezeket a hősokeket, a debreceni derék katonákat megismerhesse, alakjukat a nevével együtt emlékébe véshesse. E törekvésének kivételéhez azonban szüksége van a közönség támogatására is. Szüksége van arra, hogy az elhunyt hősokek a hozzátartozói az ő fotografiájukat az Uránus rendelkezésére bocsássák. Ezért kéri az igazgatóság a harcban elhunyt hősokek hozzátartozóit, hogy bocsássák az ő arcképeiket rendelkezésére, hogy vászonra vetthesse alakjukat és elérhesse, hogy minél jobban vésődjenek emlékeztetünkbe.

Az iparosok figyelmébe. Az iparostanoncok mestereit és munkaadóit ezúton figyelmezteti az iskolai hatóság, hogy minden szerződött iparos tanuló, ha jár már iskolába, azon a helyen és időben, ahol járt, ha pedig nem jár, az ipariskola irodájában (Burgundia-utca 1.) köteles haladéktalanul jelentkezni. A jelentkezést elmulasztók törvényes uton bírságoltatnak. — Az igazgatóság.

Halálozás. Részvételt vettük a következő gyászjelentést: Horváth Sándor postás és távirtda felügyelő mint férj és ifj. Horváth Sándor, mint egyetlen fiú, úgy a maguk, mint a kiterjedt rokonság nevében mély fájdalom lesújtó érzetével tudatják a szeretett jó feleség, édes anya, testvér, sógornő, nagynéni, illetve jó rokon Horváth Sándorné Balatonyi Josepha Mária urasszony áldásos életének 62-ik, házasságának 38-ik évében, 3 heti súlyos betegség után, folyó hó 22-én reggeli 6 órakor történt csendes elhunytát. Kedves halottunk földi részeit folyó október hó 24-én, szombaton délután 3 órakor fogjuk a Rákóczi-utca 41. számú házuknál a római katolikus egyház szertartása szerint tartandó beszentelés után a Kossuth-utcai sírkertben örök nyugalomra helyezni. Az engesztelő szentmiseáldozat az elhunyt lelki üdvéért folyó hó 26-án délelőtt 9 órakor fog az Egek Urának bemutatni. Végtisztességtételére rokonainkat, ismerőseinket szomorodott szívvel meghívjuk. Debrecen, 1914. október hó 22-én. — Az örök világosság fényeskedjék neki! — Egyetlen testvére: özv. Ruzsavy Jánosné Balatonyi Mária. Elhalt testvéreinek gyermekei: dr. Balatonyi Lajos nejevel és gyermekeivel, Balatonyi Ilona. Unokahuga és öccse: Ruzsavy János nejevel és gyermekeivel, Ruzsavy Ilona. Sógorsága: Ódor Gyula gyermekeivel, Burgics Nándor nejevel és gyermekeivel, Nagy László és családja, özv. Kassay Károlyné Horváth Mária. — A temetést Dankó temetkezési vállalat (Kossuth-utca 6. sz.) rendezi.

Debreceni hősokek arcképcsarnoka. Ma pénteken kezdi meg az Uránus-mozgósínház a debreceni hősokek arcképeinek bemutatását, mely minden előadásban látható.

Az újföldi kéjgyilkosság. Kovács Etel gyilkosát, Helmecki István lakatos segédét ma újra kihallgatta a rendőrség. — Vallomásaiban ugyanazt adta elő, mint tegnap, csupán a három büntársát igyekezett menteni a súlyos vád alól. Helmecki ellen teljesen befejezték a nyomozást s ma reggel átszállították a gyilkost a kir. ügyészség fogházába.

A háború könyve. mosolya és szírványva I. és II. része a Franklin-Társulat kiadványa, amely részletesen foglalkozik a világháború minden mozzanatával. két terjedelmes füzetben kiadóhivatalunkban füzetenként 20 fillérért, a két füzet együtt 40 fillérért kapható. A füzet összes jövedelme a Vöröskereszt Egylet és a hadrakelt katonák családjai javára fordítatik. Nemesen cselekszik, aki e két füzetet megszerzi.

A Népiroda munkásközvetítési osztályánál október hó 22-én volt:

Munkáskínálat: Asztalos 64, ács 22, bádógos 12, borbély 9, betonos 2, cipész és csizmadia 55, cukrász 1, dajka 5, elektrotechnikus 2, fémestergályos 2, fűszeres 5, földmunkás 8, gazdasági munkavezető 17, gépész 53, géplakatos 12, gyári munkás 92, kazánfűtő 17, kályhás 1, kefekötő 11, kárpitós 5, kovács 35, kerékgyártó 24, kőműves 89, könyvkötő 1, könyvnyomdász 9, kereskedő 5, kocsis 8, kertész 2, lakatos 56, mázólo 10, mészáros 3, mindenés 18, molnár 4, mezei munkás 295, mezőgazdasági cseléd 20, napszámos 42, napszá-

mosnó 131, takarítónő 6, papucsos 2, palafedő 1, pincér 3, rajzoló 4, reszelővágó 2, ruhafestő 1, sütő 2, magyarszabó 8, németeszabó 50, szobafestő 9, szijgyártó 1, szerelő 17, szakácsnő 7, házmester 2, üzleti alkalmazott 63, varrónő 12. — Összesen 1283.

Munkáskereslet: Raktárba 200, mezei munkás 100, mezőgazdasági cseléd 100, kovács 5, kocsis 8, iparos tanonc 5, cipész segéd 41, csizmadia segéd 11, kerékgyártó 2, mindenés 4, szakácsnő 2, mészáros 4, kertész 2, palafedő 1, majoros 2, fémestergályos 4, pék segéd 1, földmunkás építkezéshez 25, szabó segéd 7, lakatos 2, asztalos 1, házmester 1, ablaktisztító 3. — Összesen 578.

A debreceni segítő-akció

A sebesült katonákért

A Segítő Bizottság a következő kérelmet intézi a közönséghez:

Mint hogy a legnagyobb valószínűség szerint jelentékeny számú sebesült katonára fog városunkba érkezni, ismételtlen kérjük a közönséget, kegyeskedjék élelmiszer adományait a Vöröskereszt Egylet Egyház-téri bérpalotájában levő helyiségében sürgősen beszállítani. A közönség nagybecsű támogatását egyáltalában nem nélkülözhetjük és reméljük, mint eddig, úgy ez alkalommal sem fog ezárkózni s meghozza természetbeli áldozatát (szalonna, sonka, husnemű, tészta, tej stb.) hazánk hősiessen küzdő katonái számára.

Aranyért vasat.

A katonák családjaiknak felségélyezésére arany- és ezüst tárgyakat adományoztak:

Béressy Mihályné 1 ezüst karikagyűrű, Papista Péter 2 ezüst gomb, arany törmelék, Papista Péterné 2 ezüst bross, Papista Magduska 1 ezüst gyűszű, 1 tört arany gyűrű, Papista Viktor 1 ezüst karikagyűrű, özv. Tóth Kálmánné 2 pár arany fülbevaló, Tóth Lilike 1 arany gyűrű, 1 függő, Nagy Margitka 2 arany függő, Komlós Adolfiné 1 ezüst lánc, Ungár Vilma 1 arany gyűrű, 1 pár arany függő, Kenyeres Anna 1 pár arany függő, arany törmelék, Schauer Gyuláné 1 ezüst kulcstartó, 3 ezüst karika, Schrauer Gyula 3 ezüst órafedelő, Balázs Klárika 1 ezüst kanál, Frieder Böske 3 arany törmelék, Szücs Esztiike 1 ezüst kanál, T. A. 1 ezüst kanál, Hoffer Vilmos 1 ezüst gyufatartó, Ottlik Edéné 1 ezüst óra, Szervánszky Imréné 1 ezüst csatt, 2 ezüst érem, Jeszko Etelka 2 arany függő, 2 arany gyűrű, özv. Tóth Klármánné 1 ezüst érem, Seress Róza 1 ezüst lánc, Troján Ida 1 arany gyűrű, Patkós János arany és ezüst törmelék, Bányai Erzsike 1 arany gyűrű, Elfenbein Mórné 1 ezüst óra, Elfenbein Mór 1 arany gyűrű, 1 ezüst pénz, Elfenbein Ilonka 1 pár ezüst fülbevaló, 1 ezüst érem, Svéd Sándor 3 ezüst tű, Svéd Bandi 1 arany gyűrű, Svéd Mártonné 1 pár ezüst függő.

URANUS

Korona-Passzage Telefon 3-28.

Pénteken — Szombaton — Vasárnap
október hó 23-án, 24-én, 25-én

A HOZOMÁNYVADÁSZ

Előkelő társadalmi dráma 3 felvonásban.

A DEBRECZENI HŐSÖK

arcképcsarnoka.

HARCZTÉRI TUDÓSÍTÓ

Mozgóképfelvétel az osztrák-magyar harc-színtérről.

Don Juan megőszült. Kacagató.
Benedeguz anyós beteg. Bohózat.

HELYÁRAK: Páholy 4 személyre 4 K. Zsélyre 90 fill. Zárszék 70 fill. I. hely 50 fill. II. hely 80 fill. III. hely 20 fill.

Előadások ma, pénteken este 6 órától folytató-lá-os bemenettel.

Vasárnap d. u. 3-tól 7-ig félhelyárak.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piacz-utca 49., a főpostával szemben.

A DEUTSCH-Isletekben tescheni vaj, Andrassy vaj, irós vaj és gyenge vajas lipói túró mindennap kapható.

SZEGEDI PAPRIKA — különlegességek óriási raktára LINDENFELD J. JENO fűszer- és gyarmatáru nagykereskedésében pénzügyi palota. Telefon 79. sz.

Tanuló felvétetik Váray József kereskedésében. Piacz-u.

Kapucodulák bármilyen felirással kaphatók a kiadóban.

Tábori horitok 2 fillérével kaphatók a kiadóhivatalban.

Makulatur papiros kapható a kiadóban.

Kutya és disznó moslék olcsó árban kapható Frohner-szalloda konyhájában.

Lakbérleti szabályzat kiadó cédulák bármilyen felirással kaphatók a kiadóhivatalban.

Zománc címtábla megrendelhető Hoffmann és Kronovitz cégnél Piacz-u. 49.

Kéményseprő tanonc nak jó házból való fiú (14 éves) azonnal felvétetik. Széchenyi-u. 39.

2-3 uri embert

teljes ellátásra (kóser koszt) elfogad özv. Klein Dávidné, Arany János-utca 16. szám.

Az elesett és megsebesült hős katonáinkról helenként egy könyvecske jelenik meg

A nemset

hősei címén, mely a megsebesült és elesett katonák

fényképét

dítkorával, melyik városba vagy faluba való és hogy hol esett el.

Kapható 25 fillérért. Vidékre portómentesen küldi a pénz előleges beállításával Papp M. 15 fillérért. — Debrecen, Piacz-utca 49. sz. I. em.

ELADÓ

vagy

bérbe kiadó

egy jó forgalmu

lakatos-műhely

katonasághoz bevételés végelt.

Pacsirta-u. 47.

Kiadó

télen-nyáron lakható 3 szobás lakás villanyvilágítással, kerttel. Széchenyi-kert, Eröss Lajos-u. 8. sz.

Megvettünk

egy egész termés elsőrendű bányavidéki **nemes fajalmát,**

ugymint: arany parmi, London pepin, Jonathan, Batul, Ananas renett, Cox orangeite stb. melyek üzletelhetőségünkben megtekinthetők és előnyös árak mellett a nemes fajalmát fogyasztó nb. közönségnek rendelkezésére bocsájtjuk.

Fűszerkereskedelmi r.-t. Debrecen, Piacz-u. 41.

DONOGÁN ÉS SOMOSSY

DEBRECZEN. Kistemplombazár

Őszi és téli divatkelme-ujdonságok

Flanellek ↔ Mosóveledek

NAGY RAKTÁRA

Üzemnagyoobbitás folytán

nyomással:

1000 szines jöminőségű boríték K 3-60

1000 finom fehér boríték . . . " 6-

1000 félv üzleti levélpapír . . . " 7-

1000 szines levelező-lap . . . " 5-20

Egyéb nyomtatvány is elegáns, modern kivitelben, hasonló olcsó árak

mellett

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDAJÁBAN

DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 49.